

Husička zmaru připlavala z Miletína

Jiří P. Kříž

Při dohasínající euporii listopadu 1989 se zapomíná na naději možná ještě větší – na pražské jaro. Nevracej se k němu, jak by měli, politici ani politolitogové, ani spisovatelé, ani dramatici.

A ehhle, na festivalu O Václava 2015 v Zábřehu na Moravě se objeví hra devětatadvacátého Štěpána Haka Husička. K roku 1968 se autor srdnatě vraci, i když ho samozřejmě nepamatuje.

Připomíná ale přelomové chvíle roku 1968 a 1969

Na severní Moravu s Husičkou přijelo východočeské sdružení Pivovarská zahrádka divadelního souboru Erben Miletín. V podkrkonošském rodišti Karla Jaromíra, jehož Kytičky zůstane jedním z pilířů moderní české poezie, působí divadlo s měsínsimi i většími přestávkami už od roku 1827. Neuvěřitelných 188 let. Jejich současné stanovy se datují rokem 2008.

Byli lidé, byli

Hak přiznává inspiraci Škvoreckého Zbabělci, ale je to spíš obdiv k jednomu z prvních děl postihujících Čechy a jejich úděl žít v totalitách dvacátého století. Hra je obrazem několika osudů ve dvouletcu naděje na lepší

Foto: PRÁVO - JIŘÍ P. KŘÍŽ

Eva (Jana Horáková), Petr (Štěpán Hak) a Jarda (Martin Hlavatý) sledují památný zápas 4:3 mezi ČSSR a SSSR na mistrovství světa ve Stockholmu v březnu 1969.

usporeádání společnosti po ére stalinismu. Dokumentem a odrážením názorového prutu po dnešek, kdy už zase toneme v obavách o demokracii.

Spíše než Škvoreckým, reflektoujícím malou odvahu a přestrašenosť českých nekravavých revolučních převratů, v jeho případě přelomového roku 1945, je Hu-

sička možná nezměrněm pokračováním Havlových a Kundrových úvah o ohnovení chybující liberální demokracie (Havel) nebo o třetí cestě, o novém huma-

nismu, o socialismu s lidskou tváří (Kundera).

Husička nemůže být arbitrem takového sporu, protože teprve dnešek s bezradností a defenzí-

vou demokratických sil a s vektorem k východním „vládám silné ruky“ začíná dívat za pravdu spíše Kundrovou Českému údělu. Připomíná ale přelomové chvíle roku 1968 a 1969, kdy po slibném rozletu udusily takové naděje hned v zárodku ruské tanky.

Byly lidé, byli, ale se minuli. A proto by v jednom rodinném společenství nemohli být zastoupeni příslušníci tvrdého mocenského jádra vedle strážců masarykovských hodnot, stoupenců nových dubčekovských cest i naivní mladé, kteří si pak odpustky vysluhovali ze cenu sebeopření přitakáním normalizačním??!

Chvála Podkrkonoší

Režisér Martin Hlavatý vychytal v politicky angažovaném Hakově textu příběhy, ve kterých se pamětníci poznávají a reagují po dle vlastních postojů. Na jevišti mladež zastupují Štěpán Hak a Jana Horáková, přízničnice změny Martin Hlavatý, humanitu Jiří Exner, stalinisté myšlení a normalizační represe Šárka Horáková.

DS Erben kráčí dál. Úspěch má i jejich nejnovější premiéra Vážní Kytičky, věnovaná slavnému rodařákovi, připravují Swiftovy Gulliverovy cesty. Abych je pak nepochválil za jednu z nejangažovanějších her současnosti, i když nazvanou jen skromně: Husička. Třeba martinská.

Hodnocení! 65 %